

SOMMIGE MENSEN VERHUIZEN NOOIT...

ÉÉN ADRES VOOR ALTIJD

Huizen zijn vaak meer dan een plek om te wonen: ze worden dragers van herinneringen, van verlies en geluk, van alles wat een leven vormt. In Amsterdam, Amersfoort en Utrecht vertellen Elly, Gerard en Angrid over de plek die ze in hun hart hebben gesloten.

ELLY VAN DEN BERG GROEIDE OP IN HAAR HUIS

Elly van den Berg (74) woont al haar hele leven in haar huis in de Amsterdamse wijk Tuindorp Oostzaan. Sterker nog: ze is er geboren.

74 jaar geleden werd ze er geboren, in wat nu de keuken is. Toen was het nog een klein kamertje waar ook gegeten werd. "Als dit huis kon praten...", zegt ze weleens. "Dan zou het verhalen vertellen die een heel leven beslaan." Met acht kinderen in huis was het er altijd levendig. "We sliepen met z'n vieren op één kamer. Soms denk ik: hoe hebben we dat ooit gedaan?", zegt ze lachend. "Maar als kind voelde dat niet zo. Je was vooral buiten. Spelen op straat, voetballen op het veldje, in de winter schaatsen op de sloot achter het huis."

WATERSNOOD

En toen was er die ene gebeurtenis die alles op z'n kop zette: de watersnood, begin jaren 60. Ze was een jaar of acht en herinnert het zich nog goed. Een koude ochtend, sneeuw, en ineens mensen bij de sloot. Politie die

riep dat ze haar moeder moest halen. "De dijk is doorgebroken", zeiden ze. Het water kwam snel. Buren werden wakker gebeld, kwamen naar buiten in soms alleen nog hun pyjama. Zware eiken kasten gingen verloren. Het gezin werd met een boot geëvacueerd. Elly en haar broer moesten als kleinsten van de trap springen, recht in de armen van een hulpverlener. "Dat was eng", zegt ze. "En koud."

DORPSGEVOEL

Toen ze later met Martin trouwde, bleven ze in het huis wonen. Eerst door woningnood en het recente verlies van haar moeder, maar later ook uit gevoel. "Ik had altijd het idee: ik doe het voor mijn moeder. Haar huisje. Alsof ik het moest bewaren." Inmiddels is het hun huis. Ze konden het na jaren huren zelfs van de woningbouw kopen. Mensen zeggen weleens dat het

'Niet in geld uit te drukken'

veel geld waard is, maar dat speelt geen rol. "Nee", zegt ze. "Gewoon niet." Want wat ze hier heeft, is niet in geld uit te drukken: buren die naar elkaar omkijken. "Dat dorpsgevoel is er nog steeds een beetje", zegt ze. "Dat maakt het." Nu zijn Elly en haar man de oudsten van de straat. "Toen we gingen trouwen waren we de jonkies", zegt ze. "Tegenwoordig zijn wij de oudjes." Er is veel veranderd: winkels zijn verdwenen en voor parkeren moet worden betaald. Maar haar straat en haar huis zijn gebleven, en samen met haar ouder geworden.

GERARD VAN SOEREN HEEFT EEN STERKE BAND MET ZIJN HUIS

Gerard van Soeren (87) woont al zijn hele leven in zijn ouderlijk huis in Amersfoort, waarvan 64 jaar samen met zijn vrouw Atie (86).

Als Gerard terugdenkt aan zijn jeugd, komt er van alles naar boven. "Ik ben hier geboren en opgegroeid, en ik kan me nog veel herinneren. Zelfs dingen van heel lang geleden, toen ik vier of vijf jaar oud was. Dat was ook de tijd van de oorlog. Wat me altijd is bijgebleven, is hoe hier

in de buurt gevangenen uit Kamp Amersfoort langskwamen. Ze werden over de weg richting het station geleid om op transport te gaan. Als kind maakte dat diepe indruk op me. Dat soort beelden vergeet je niet meer."

AFGESLOTEN VERTREKKEN

Het huis zag er toen heel anders uit dan nu. Waar het nu open is, waren vroeger allemaal afgescheiden ruimtes. "Er zat een houten deur, met daarachter een gang. Het had iets van een kamer-en-suite, met verschillende vertrekken. Later hebben we dat allemaal opengebroken, waardoor het huis ruimer is geworden. De kamer die nu onze slaapkamer is, was vroeger de huiskamer. Dat is ook de plek waar ik ben geboren." In die tijd woonden ze anders

dan nu. "Mijn drie zussen sliepen samen op een kamer, en ik lag op de overloop. Ik had niet echt een eigen kamer zoals dat tegenwoordig gebruikelijk is. Het hele huis werd intensief gebruikt, iedereen had zijn plek daarin."

RUST EN VRIJHEID

Hij is altijd in het huis gebleven. "Ik heb hier met mijn ouders gewoond, later ook met mijn vrouw. Op een gegeven moment is mijn vader overleden. De woningcorporatie had al eerder gezegd dat ik hier mocht blijven wonen als het zover zou komen. Toen mijn moeder later bij mijn zus ging wonen, kregen wij de beschikking over het hele huis." Wat dit huis voor hem zo bijzonder maakt, is de rust en vrijheid. "Atie en ik zitten vaak op onze vaste plekken bij het raam. We zien wie er langsloopt, maken een praatje, zwaaien naar mensen. Dat geeft een gevoel van verbondenheid."

STERKE BAND

Naarmate hij ouder wordt, merkt hij wel dat het lichamelijk minder gaat. "Lopen wordt moeilijker, mijn knieën zijn versleten. Daarom hebben we een traplift en gebruik ik een rollator. Toch wil ik hier niet meer weg. Er is weleens gevraagd of we naar een kleinere woning willen, maar dat zien we niet zitten. De band met dit huis is te sterk. Hier ligt mijn hele leven."

'Ik wil hier niet meer weg'

LEES VERDER OP PAGINA 10

ANGRID TILANUS KOCHT EEN HALVE EEUW GELEDEN HAAR DROOMHUIS

Angrid Tilanus (88) woont al meer dan vijftig jaar in het centrum van Utrecht. Angrid kocht haar huis aan de Utrechtse Keukenstraat in 1971, toen ze als landschapsarchitect ging werken bij De Grontmij, een ingenieursbureau in De Bilt.

Het pand was eenvoudig: beneden een etage voor haarzelf, daarboven huurders. Toch besloot ze het hele huis te kopen. "Het was niet veel, maar ik zag er iets in." De echte verandering kwam pas in 1980. Via de gemeente konden de bovenburen verhuizen naar een sociale huurwoning. "Een mooie kans. Ze betaalden slechts € 80 per maand en ik had ze er anders nooit uit gekregen."

OPGEKNAPT

Voor het eerst ontstond er ruimte om de verdiepingen samen te voegen. Tegelijkertijd werd het straatje gerestaureerd. Angrid was één van de weinige particuliere eigenaren en voelde de drang om te laten zien wat er mogelijk was. "Ik wilde laten zien dat zo'n huis mooi kon worden opgeknapt." Langzaam kreeg het pand nieuwe lagen en functies. Boven richtte ze een kleine, zelfstandige woning in, eerst voor haar studerende zus, later haar atelier. Daar werkt ze nog altijd.

VEEL ONDERHOUD

De straat veranderde mee met de tijd. Oude bebouwing maakte plaats voor sociale woningbouw, bewoners kwamen en gingen. Toch ontstond er een gevoel van gemeenschap. "Je kent elkaar, groet elkaar, werkt soms samen. Zo werden parkeerplaatsen ingeruild voor grote plantenbakken die we als bewoners zelf onderhouden." Het huis leeft, maar altijd met oog voor wat het was. Het pand, gebouwd rond 1910, heeft ze met respect behandeld. Vanuit haar woning kijkt

AL EEN HALVE EEUW OP HETZELFDE ADRES

Begin 2023 was de doorsnee woonduur het hoogst bij 78-jarigen. Zij woonden op dat moment bijna 25 jaar op hun huidige adres. Bij minstens één op de acht tachtigplussers was dit vijftig jaar of langer, aldus het CBS. Dat percentage is het hoogst in Staphorst, waar bijna één op de drie mensen van die leeftijd al minimaal een halve eeuw niet is verhuisd. Ook in de Twentse gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Losser zijn die percentages hoog, met respectievelijk 27, 26 en 25 procent.

ze uit op muren die teruggaan tot de zeventiende eeuw en op historische gebouwen, zoals een voormalig pesthuis. "Modern isolatieglas zou betekenen dat de kozijnen moeten worden aangepast, dat wil ik niet." Een oud huis vraagt onderhoud: schilderwerk, hout dat werkt, goten die vervangen moeten worden. "Dat kost geld. Maar ik heb geen hypotheek meer, dus dat kan ik wel opvangen."

MEEGEGROEID

Binnen weerspiegelt het huis haar leven. Het groeide met haar mee, niet alleen door verbouwingen, maar ook door alles wat er in de loop der jaren bij kwam: meubels van haar ouders, een schilderij van haar grootouders met een klok erin en herinneringen aan haar reizen. "Wat me hier houdt is de kleinschaligheid, de schoonheid, de mensen om me heen. De Keukenstraat loopt dood, er is nauwelijks verkeer en je kunt mooi wandelen langs de singel, dat geeft rust midden in de stad." ■

